

सम्पादकीय

दीर्घकालीन साइकल सोच

जनसंख्या तथा वातावरणमन्त्री विवेकने पासवानले प्रधानमन्त्री पृथकको शर्मा आजी, एमआइओका अध्यक्ष एवं पूर्वप्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल र कांग्रेस सांसद भूपति पौड्यालप्रधानमन्त्री शेरचल कोइरालालाई निवासमै गएर साइकल उधार दिए । मन्त्री पासवानले नेपालमा इन्धन संकट भएकाले बाममा घरीर साइकल उधार दिएर मुलुकलाई वातावरणमन्त्री बनाउने सांकेतिक प्रयास शुरू गरेका थिए ।

त्यस्तो त वातावरणमन्त्री स्वयंले पनि मन्त्री भएका मितिदेखि आफै साइकलमै यात्रा गरिरहेका छन् । पछिल्लो समय दक्का नेहाहरू सुविधाभन्दा भएकै आरोप लागिरहेको बेलामा वातावरणमन्त्रीको यो अभियानमा प्रश्न उठ्दाहुन यस्तिकतग्न नहोला ।

यसको अर्थ मन्त्री पञ्चायतले गजबज गरी, अतः हेतुका नागरिक साहसिक अथवा सरकारी प्रशिक्षण भनेर दान्तेन पाउँछन् । प्रधानमन्त्री, पञ्चधायमन्त्री वा अरु कुनै प्रतिष्ठित अहोमान्ना रहेका व्यक्तिबाट उपाध्यक्ष हुँदै एकजना अर्थात् एकै ठाउँको बर्जीबाका साहसिकमा बढाएर हजारौँहरूको आमनागनापनी चालकोमलको बढ्दैन । सर्वसाधारणपणन साहसिकलगायत व्यक्तिबाटै गठ्दैन, जस सरदरमा बस्नेले साहसिकमा आफू सुरक्षित भएर महसुस गर्दछन् । त्यसका साथै साथै बन्नेमा पहिला काममाझीको साथै सडकमा साहसिक भने अर्थात्वा विमोचन गरिएको हुन्छ । अहिले काममाझीको कतिपय सडक यति अड्यारो छ कि साहसिकमा हिँड्नेले सतत निस्कन्छन् हिँड्ने पाउँछन् । साहसिकमा र्थीसाँघो जोडिबन्ना छैन काठमाडौँमा, किनकि दुवौँतिर साना सडक र्थी साहसिक पाल्न जान्छन् । साहसिक यात्रामा हिँड्ने सर्वसाधारण कति असुरक्षित छन् ? भन्नाका साथै जति जति पर्व, वातावरणविद् डा. प्रहलाद अर्थात्को मुम्बुको उपलगायत हेरे हुन्छ । वातावरण जोगाउने अभियान स्वस्थ र्थी साहसिकमा हिँड्ने योजनाबद्ध नभएपनि टुट्ने कित्तेर मान्छे पाउँछ । सवारी दुर्घटनाको कुरा नै भए भने मोटरसाहसिकमा यात्रुपति सवारी दुर्घटनामा मृत्यु हुनेहामा साहसिकमा र्थी छैन । काममाझीगायत मोटरसाहसिक सडकमा गुड्ने चारै पार्श्व साहसिकको यति धेरै मान्छे छ कि साहसिकमा हिँड्ने यात्रुवर्ग उर्हाहृय वा नै नभान्छ । यति धेरैले मुलुकका वातावरणमैनी बनाउने हो भने साहसिक यात्रा नै सबैभन्दा सुरक्षित र उपायुक्त अभियान हुने सक्छ । साहसिक यात्राले वातावरण माथै स्वस्थ बनाउने, यात्रुको स्वास्थ्य पनि राम्रो हुन्छ ।

तुन पो केही दुखावाडाईयां सादकन वाडिंके भरमा हुई
हल । सबैभन्दा पहिला काठमाडौँका प्रत्येक सडकमा सादक लेन
बनाउनुपर्छ । अर्को कुरा, सवारी दुर्घटनास्थळी सडकमा आफैमा
फिक्तन छ भने दुर्घटना भईपछि कि प्रहरी प्रभावनामागयत अन्य
सरोकारवाला नियमाक अधिकारी दुर्घटना गराउने चालकलाई
करोरौ उम्मुवि दिने भन्नेमा लाग्न गर्छन् । सवारी दुर्घटनाको
सल्लाहमा हाम्रो प्रशासन सयन्य प्रति बन्सान र रोजिभन्सारमा छ
कि सवारी दुर्घटनामा मृत्यु हुने परिवारका आफन्तले केही दिन
आन्दोलन नगरेसम्म न्यूनतम क्षतिपुर्तिसेमत दिलाउन सवईन ।
तयर्थ, सादकका थामाला कामा असम्भवस्थितिमागयत प्रिर्ति गर्ने
भने गर्छ । यो सल्लाहकाई कानुनात्मक कामाडना कडा कावाडाई
गने कुरामा राज्य प्रतिबद्ध हुनुपर्छ । आमा गरी, भन्गी पासवानले
सादक विवरणको काम सर्बोर्ति सादकले लेन निर्माणका लागि
पनि नहर्ने भने छुन ।

■ कृष्णहरि बाँस्कोटा

ननु मुद्रकमा निजी क्षेत्रं च स्वरोपयोगमा
 रेवकां च तद्वै चाहतेन रेवका प्रजापतिवत् अस्ति सुचना
 मायं गच्छेत्, ती शार्धव्यं समुन्मतिना अवश्य
 छन् नमो ब्रूमहे। ननु देशया राजाको सुचन
 औपचारिक रूपेण निजी क्षेत्रादं आश्रयचक्रे, ती
 हल्लाको भर्मे आका सुचनाया विषयक हल्ला, च
 आक्रुतो मातिसका रूपमा रेवका माध्यमक सुचनामा
 आजाति चक्रे बम गच्छेत्, ती शार्धव्यं समुन्मतिको
 बाधक बन् कर्तिन छ। ती राज्यप्रतिभामा आक्रुते
 नडा रेवका 'दाला' प्रिन्ट विषयमेव रेवकात राजाको
 सञ्चालनको 'अपवर्ग' हल्लाके कुरा खनः पृष्टि
 हल्ला। ननु मुद्रकमा देशया पणाली स्वयं निजी
 क्षेत्रको भणक सुचना औपचारिक रूपमा घोषणा
 गच्छे च निजीको औपचारिक रूपमा सुचना एवै
 आका व्यापारिक प्रणालि तय गच्छे, ती मुद्रकमा
 सकारणीय निजी क्षेत्र अवश्यत, विवरत, हुक्क
 रेवको मद्दतस्य गच्छेत्।

मुलुकों के अन्तर्गत सञ्चालन करने वाला विमोक्षवादी निजी क्षेत्र है। निजले राज्यको बाणिज्य निजीअगराणी और अन्तर्जातीय व्यापार सञ्चालन गर्दछन्। सबैगरी सरकारी दृष्टिकोण आओरत भार मुलुकमा लागू गरिने नयाँ उद्योग कम्पनकाखाना सञ्चालन गर्दछन्। सबैगरी राष्ट्रीय उद्योग आयोजले तन्त्रमा नै अर्बिच योजनामा उल्लेख गर्नुअनुसार प्राथमिकताका क्षेत्रमा निजी क्षेत्रले आफुलाई किताफत गर्ने मौका पाउँछन्। राज्यका सरकारी कर्मिहरू 'सांकेतिक' रूपमा उल्लेख, अर्थात् निजी क्षेत्रलाई यसै आधारमा होश किने भन्ने लाग्ने यस विहारान्त उल्लेख गर्दछन्। लागानी पनि तथाकथक वित्तलेखणका आधारमा भारी अर्पणवित्तिको अभाव पनि नै परिचयान गरिने हो। यसर्थ सरकारी क्षेत्रले उदाहरण नै तथाकथक इष्टितलत कायममा राख्दा 'पीडोएका' पम्प्युटरमा नराखी 'एसमा'लत पाउने गर्छन्। उदाहरण नै सरकारी कम्पनियाँहरू 'बुझा गरिनुपर्छ', अर्थात् सरकारी लागानीहरू उदाहरण तथाकथक अर्बितलत निर्माणमा अर्बितलतका सहाइ पुनःप्रयोग गर्ने सक्छन्, भन्ने क्षेत्र राज्यले राख्नुपर्छ। यसबाट पनि पलायन हुनुको नहुद मुलुककोनै लागानी बढि हुने अर्पण उद्योगको नहुद यसर्थ प्रतिकलत बढि हुने। निजी क्षेत्र सरकारी सहाइ अर्पणमा निवृत्त भएपछि यस लागानी गर्ने उल्लेख हुन्छ। जस्तै लागानीको प्रतिकलत बढि आयो, त्यस क्षेत्रमा लागानी बढि गर्ने उद्देश्य पनि हुने। लागानी बढि नहुँदै गार्पछि मुलुकभित्र उद्यम्य कच्छ

पदार्थ प्रयोग हुँदै जान्छ । युवा जनशक्तिले रोजगारी पाउन थाल्छ । उत्पादन बढेपछि निकासी बृद्धि हुन्छ र व्यापार सन्तुलन कायम हुन जान्छ, साथै मुलुक औद्योगिक दिशातर्फ उन्मुख हुन्छ ।

[illegible]

व्यक्तिका लगाबअनुसार ब्युटिसियन तालिम
सेरामिक, मोटर र मोटरसाइकल मर्मत,
रेडियोमा कार्यक्रम सञ्चालक, प्रेस टेक्निकल
शैक्षिक योग्यता र चाहनाअनुसार तालिम ह
तर आवश्यक सूचनाको अभावमा अपेक्षित

हो गये थेरोआगर युवाले ठेलामा आनु, यात्र लिएर
 थोलाआमा बा घरदेखीमा पोरे छि गये थिकी गरी
 द्रोणआमा हुने लिए । हाल सामान्य बजारमा उपस्थ
 सुनुनामा आओर भएर कुरा गर्ने हो भने ठेलामा
 आनु, यात्र छिकी गर्ने मासिक २० हजार लल्लायाम
 आर्जन गर्छन् । कपाल चढेनेने मासिक २० हजार
 लल्लायो कमाउँछ । बिजुलीको काम गर्ने ठेला
 १ लाख लल्लायोको हारागरी हुन्छ । पम्पनेर
 मासिक सा लाख लल्लायाम कमाउन सक्छन् ।
 स्थायिकबजारमा लल्लायो देउ लाख लल्लायो
 आउन गरेको पाइएको छ । मौकैको साथ दिपेप
 ररेरनेर थोले, हाट्टे खुन सा सञ्चालन गर्ने, मम
 पाले थोले, रडेडको साथमा थिकी गर्ने र भिनी सु
 माकोडे सञ्चालन गर्नेमा एकदेखि डेड लाख
 लल्लायो आर्जन गर्ने गरेको छुन । तर, यी सब आमजन
 इमानदारिता र सगरीसोचालमा आओर हुने हुन् ।
 व्यक्तित्व र माक, समय र व्यवहार, व्यक्तिको उत्साह
 र शौकोको चाहानो यी सब आमजनो सञ्चालनको
 फलफरक हुन् थलाभाकि हो । यसमा दाजुको
 नेतृत्व निमिर्णमा योगदेई सहभागी पाउनु सृजना
 पढेकोका साथैमाक भूमिका रहने कुराको महत्त्व स्वतः
 परिष्कृत ।

मुलुकभित्र किसानहरूले विविध वस्तु उत्पादन गरिरहेका छन्, तर तिनलाई त्यसको बजारबारे जानकारी छैन । उत्पादित वस्तु कुन बखत बिक्री गर्ने भन्ने पनि ज्ञान छैन । उदाहरणका लागि, हरियो मकै बिक्री गर्दा बढी लाभ लिन सकिन्छ कि मकै

पाक्रे वाली मिखाइया बड़ी लाम गाल न्ह्यु ह्मने सृजनाको अभाव छ। काउलीको सजसनसम कुरै पाएर किलोको काउली तयारा गरेर विक्री गर्ने कि बोलसजना दुई किलोको काउली विक्री गर्दा बढी मुल्य आउँछ। ह्मने प्रकारका सृजना दिने सल्लाहको छैन। योसरी कृषि उत्पादनबाटै बजारमा ल्याउदा कसरी कण्ड मिलाउने वा कसरी यार्काईज गर्ने वा कसरी श्राईज गर्ने भन्ने ज्ञानको अभावमा किसानले राम्रै निम्न सिकिन्छेका छन्। यसका कारण कुन क्षेत्र लाम-लामाको दुईगोकाउला विश्लेषण गर्दा लगायामिन्दा प्रतिफल कम गाल हुने देखेको कारण देखिएका छ, जसको कारण खेतीयोग्य जमिन बाँकी हुदै छ।

नेपालबाट निकासी हुने वस्तुको बारेमा उत्पादकलाई जानकारी दिनुपर्दछ। विशेषगरी नेपालको हस्तकलाका सामग्रीको तेस्रो मुलुकमा ठुलो माग छ। यी वस्तुहरू 'गिफ्ट'का रूपमा लोकप्रिय छन्। नेपाली झन्डा, नेपाली टोपी, नेपालको धैली, नेपालको देसमरु

म, फुड टेबिनसियन, रेडियोलोजी, ल्याब, मेकानिक्स, रेडियो टेक्निसियन, एफएम सेयनलगायत अनगिन्ती क्षेत्रमा आफ्नो हासिल गरी रोजगारी प्राप्त गर्न सकिन्छ । त परिणाम हासिल गर्न सकिएको छैन ।

मया, विषयको अग्लो सगरमाथा, बुद्धको जन्मस्थल लुम्बिनीनगरको सागरीको अर्थात्क माग छ ।
 लुम्बिनी नगरीको माथिबाट निर्मित सागरी, छलाबाट निर्मित वल्लुख, नेपाली माथको भाँडुबाट, चाँदीका सामग्रीबाट निर्माणको विषय नजसमा ठूलो मात्रा छ । र, ती वस्तु उत्पादन गर्न यसरी पारदर्शित्वको काम गर्न, शाहको विषयबाट आर्जन गर्न कसरी टुट्टामाई राने र ग्राहको मन तोल्याउन कसरी थाकेउन् गरी निकारी गर्ने ? भन्ने सुचनाको प्रत्येक अक्षर, रती निकारीको विषयको यस्ता 'सुत्र' प्रत्येक अक्षर, रती मौन छ । जुनहलमाई अक्षरको छ, आफुले आफुको कुरा अनेका अनेका रति सोहीअनुसार निकारी गर्छन् र आफू पछाडि पछिन्छ । यसर्थ यस्ता सुचना संवर्जित गर्न र भएमा निकारीको विषयमा थप प्रोत्साहन गर्न नीति भएमा सुचना प्रवाहमा सहजता छ ।

नंपाला कयाँ सरकारी निकायों छैन, तर उधमशुवालयाँ यस बारेमा जानकारी छैन। एफएलसी वा उच्च माध्यमिक तह वा स्नातकमा राम्रो पढाइ गर्न नसकिएमा कुन-कुन क्षेत्रमा प्राविधिक ज्ञान हासिल गरी स्वरोजगारमा प्रवेश गर्न सकिन्छ भन्ने सूचनाको अभावमा युवाहरू निरारा भएर कुलतको ब्याँसिनु हुने गरेका छन्। व्यक्ति को लगावअनुसार व्यक्तियुक्त तालिम, फुड टेक्निसियन, रेडियोवाजी, ल्याब, सेरमिक, मोटर र मोटर साइकल मर्मत, मेकानिक्स, रेडियो टेक्निसियन, एफएम रेडियोमा कार्यरत भन्ज्याल्, प्रेम टेक्निसियनलगायत अनगिनी

शेखरा आफ्ना गौरीक योग्यता र चाहनाअनुसार तालिम हासिल गरी रोजगारी प्राप्त गर्न सकिन्छ । तर, आवश्यक सूचनाको अभावमा अर्थात् परिणाम हासिल गर्न सिकेको छैन । नेपालमा के-कति उद्योग छन् र तिनमा के-कस्ता दश जनशक्तिको आवश्यकता छ ? भन्ने सूचना मात्रै सार्वजनिक भए पनि व्यक्तिले आफूलाई सोहीअनुसार तयार नगरे पथि । यसैरी भविष्यमा के-कस्ता शेखरा रोजगारीको अवसर बृद्धि हुने छन् ? भनी प्रश्नपत्र नसके सोहीअनुरूप तालिम दिने संस्थाहरू कार्यक्रमसहित अगाडि पार्छुने थिए । यी कुरामा हामी सबैले चिन्तन गर्नु पर्दछ ।

अन्यथा, आधुनिक समाजको विकासको क्षमता रहेको निजी क्षेत्रले सुनकोको हकको महत्त्व बुझ्नुपर्ने देखियो। अर्को व्यवस्थामा पुगीतः पारदर्शिता अभिव्यक्तन गरी सरकारी क्षेत्रबाट आधुनिक समाजको सुनाको बर्तन चाहना थियो हुनुहुन्छ। यसबाट उद्योग उ व्यापारस्थानहरूको सुनाकोको पक्षिचन हुन्छ र तिनीको लगानी बढ्छ। योको कुरा, कुरा र तालिम केन्द्रले आफुसँग जुन निष्पत्तिमा बिताछ, सोही निष्पत्तिमा अन्धकार गराउने वा तालिम दिने हुन्छ, जसबाट जुन व्यवस्थाको माग छ, सोही निष्पत्तिमा जोर दिनुहुन्छ। अन्यथा, प्रमाण गरी सोसलहरू केवल केसो गरायाउनु पर्छ जसबाट जस गरायानु हुने हुन्छ। योको कुरा, कुरा, उत्तर पुर्याले आफुको चाहनाको क्षेत्र हो र जुन क्षेत्रमा कुराको स्वरूपगणको सम्मानन हो र कुरा आफु आफुबाट चाहिने तालिम दिने, सफिन्त र जुन, यसमा कुराको सफलता र

यसका लागि परामर्श केन्द्र कुन हो । स्वरोजगारका लागि छद्म दिने निष्कर्ष कुन हो । सो पहिचान गर्न सक्ने सक्ने सामुनाका माध्यमबाट आफ्नो बुझाया उमिने प्रयास गर्नुपर्छ । पाँचौँ कुरा, बैक, वित्तीयगतानबाट अर्थिक श्रेष्ठा विस्थापित निकायहरूले सञ्चालन गर्ने कुरा र जानाकारी सञ्चालनकै लागि आफूनुको 'पब्लिक कम्पनी' र 'स्वमितीय'लाई पुरा गर्नुपर्छ । पाँचौँ कुरा, सञ्चारकर्मालूले तथ्य र तथ्याकाका आधारमा श्रमा र उदरगत आफ्नै आधार अर्थिक श्रेष्ठा विस्थापितका समक्ष प्रकाश र प्रयाण गर्नुपर्छ । छैटौँ कुरा, सञ्चारकर्मालू वा नागरिक समाजले केवल तत्कालीन सरकारको आलोचनामा आफ्नो समय र शक्ति खेर नकाली युवा पुस्तालाई अर्थिक समृद्धिका साथै सहभागी गराउन सक्नुपर्छ । भनी मार्गनिर्देशन गर्नुपर्छ । सातौँ कुरा, मुलुकका आधारशैली र विस्थापितहरू समातको पानिबालिवा विस्थापन गरी नेपाली समाजलाई सार्थक सार्थक गर्नुपर्छ । आठौँ, युवा समाजलाई समाज लागवटलाई प्रोत्साहित गर्ने निम्नको उपन्यास बढाई सार्नुपर्छ । नवौँ, मुलुकलाई सार्थक गर्ने र हरेक क्षेत्रको उपर समाजवादी पहिचान गर्नुपर्छ । दशौँ, अर्थिक समृद्धिका लागि क्षेत्र र पल्लोको हडको स्थापना व्यापक रूपमा नारायिको सञ्चारको हडको उपर समाज गर्ने समाज सार्थकन गर्ने क्रममा एकआपसमा स्वस्थ गतिप्रयोग गरी आफू स्वयं आधारमा र्देश छोड्न गर्नुपर्छ । पसरी समाजको अर्थिक प्रजावाद हालसम्म आफ्नै क्षेत्रको मुलुकको अर्थिक समृद्धिको समक्ष भेटाउन सकिन्छ ।

नयाँ वर्षको नयाँ सम्भावना

यसलाई बुझेर अहिले दुवै देशका प्रधानमन्त्रीबिच वार्ता भएर हिउँको ठिक्क फुटेको छ, यसले सकारात्मक दिशातिर लिएर जाने वातावरण निर्माण गरेको छ ।

[illegible]

लागो के माओदीवादी शक्ति प्रकियाया न्यायन विगतता दहरकले उठो करतन वर । सवले ज्ञानागो पबखो पबखो वर । ११२ जे सहायन वर । सहायको विदुले शेवाल हिसावत मुक्त गर शान्तिको साम्या बढायो । ऐतिहासिक सहायनप्रति दहरकले मायो यात्रा गर ।

निम्न विचार व पृष्ठभूमि भए पनि नेतारुले सहायनप्रति खाद उठोकरा सन्धे दिने गरि सहायको संरचना विकास गर । विभिन्न आगत अवरोधकास्य मुख्य दहरकले विचार शि शोचन निम्नका शक्ति एतका कान्य भइरह्यो । पहिलो सोचानमकोको ऐतिहासिक निशान वरयो । सतको भागद्वारा विवाद भइरहने सति सोचानको शक्ति समर्पित शोचनपर र पहिलो सोचानप्रमाणको भुनायक सहायन गतिरयो यात्रा । माओदीवादी नेतारु सन्धे दहरकले सहायम लिउ

सत्ता सञ्चालन गम्यो । प्रमुख दल कांग्रेस र एमाले सत्ता बाहिर रहे । सहस्रवर्षीयको एतद्वा भाईडा शांति प्रक्रिया भै भाईरिससको चरतर आग्यो । शांतिमा माओवादी भन्ने मध्ये केन्द्रित दलहरू आई शांति सन्तुलन परिवर्तन हुनुले सत्ता केन्द्रित राजनीति भए । सिध्दान्त निर्माण र दिगो शांति स्थापनाले सत्य विन सन्तुलन । सत्यविष सत्ता ढालने र बनाउने खेलहरू धेरै भए । प्रमुख तिन दल एमओआरवादी, समीकरण र एमालेका अलावा भन्ने केन्द्रित दलहरूको समीकरण फेर्नुदल आह्वारीयो । सिध्दान्त निर्माण हुन नसकेर सिध्दान्तसभामा नि विघटन भयो । तथापि माओवादी लडाकुको समायोजन हुन सक्यो ।

सिध्दान्तसभामा विघटन हुनुपरे नतथ्यो सिध्दान्तसमाको

[illegible]

प्रगाढ र ऐतिहासिक छ कि कसैले
भैरौ अहिले दुवै देशका प्रधानमन्त्रीबिच
सले सकारात्मक दिशातिर लिएर जाने
गरेको छ।

कमजोर बने । मधेसवादी दलहरू संसद्को अंकगणितमा कमजोर हुनुले विगतमा जस्तो प्रभावकारी भूमिका देखाउ सकेनन् । पहिलो मधेस आन्दोलन र पहिलो संविधानसभा चुनावले मधेस केन्द्रित दललाई निकै शक्तिशाली बनाएर थियो । दोस्रो संविधानसभाको चुनावले उनीहरूको आकांक्षा घटाइदियो ।

[illegible]

तर, मधेस केन्द्रित दलहरूलाई चिह्न्याउने काम भए। दलहरूले मधेसवादी दलहरूलाई पेलेर जान खोजे। वा वेवास्ता गरेको सन्देश प्रभाव भयो। मधेसवादी दलहरूको जायज मुद्दामा गम्भीर छलफल गर्ने प्रयास कमि देखियो। देशको आधा जनसंख्या वसोवास गर

भूगर्भात् सङ्गतिना व्युत्पन्नान् । प्रोक्तं वा जनुषद्
 मेरोः माधोद्वीपस्य सन्तः शान्तिं पञ्चमस्यां त्वाञ्च
 समको नेताल्लोके नीलो गिरिपट्टां समः ननरोः दीक्षितः ।
 सङ्घातान् चित् गनुष्यते, गिरौ । पञ्चतन्त्रस्य कर्मदा वा
 दहकत्वे त्वे मेमस्यस्य दहकः सङ्घातयोः विरोधो
 ह् । उनीकहोको ह्वातागिरिपट्टां चित् भाग्यो सङ्घातान्
 कायान्त्रयस्यां समस्या दीक्षितो । पुनर्निगमोः र समुद्रो
 दिवाकात् जनुष्यते चित् समोऽसमोऽसमः । नाकावन्तः, चित्
 नानां वारं वारं अजगत्तयोः अत्रत्या वान् । समस्यो गिरिद्वि
 गहर्हः । अत्र समस्यो वक्रमणोर हिमान्, त्वाञ्च र मेमस
 सङ्घातान् नीलाम्नीनां चित् । विजगत्त र द्वेमे समस्यो
 चित् चित् हिते गिरौ नेताल्लो हिते ननरो गम्भीर हट्टमण्यो
 मेमस्यद्वीपः दहकत्वे पञ्चतन्त्रस्य समः सङ्घातान्त्रयस्य
 दिवाकात् सममुप । मेरो गोरुको वाहे ट्टकात् कस्मैको
 हित ह्वात् ।

सविधानां चरितं यत्तु १ सव त्रि कोट्यन्तं पति
 जरी नमं सस्यसु ॥ प्रेस नमं र अन्त्योत्तमं ॥
 हिमाचलम गतिविधिरुद्धं सस्यसु ॥ अकोपनं देवाका अन्य
 भुवागमा गम्भी मानविधिरुद्धं सस्यसु हुँ ॥
 अतः पति सस्यसु सामाधाना गम्भीर मान नमं देशे
 दुरगमि सस्यसु केन्नुनं पति ॥ अकल्पेन विपणने देशे
 जाति सवटं नमं सस्यसु हुँ ॥ अकोपनं र आचारे
 सस्यसुको हत हुन ॥ उदा विपणनं सस्यसु सामाधाना
 सस्यसु नमं ननुनं ॥ शठको विपणने देशे र बाबावि
 सस्यसुको कोट्यन्तं पति ॥ अथ प्रपुं कुरु
 भन्ता मावि उन्नी मृगमा केन्नुनं हुनपुं ॥ पुंरा
 सिमाकनको ह ॥ यसमा हरपनं नमं सव पखले सस्यसु
 अन्ना ननु ॥ प्रथममन्नी अमी गमं अमी तुनी पुनं
 मन्नीरुद्धे ॥ उन्ना जाति पुं पुंतासस्यसु अन्वम
 पति ॥ सस्यसु सामाधान गंर नाका खुलाउन सके
 देशे नमं सस्यसु पण्डित ॥

अतएव पितृभ्यां नेहाहोके भारतने सत्यस्यैव
 समुद्र समन्वयः । न तेन तदाते नैव न्यायः। इदं
 होके हिस्मा द्वाज्ज नमस्ते । इदं शेषिको समन्वया
 केनै समन्वये आधाय जन्तुस्यैव महर्द्धि
 समुद्र स्यात् ननु । भारतने नैवलोको आन्तरिक
 समन्वयायां चारो लुक्छे । उच्यते जाज्ज न्यायः। इदं
 सकारणिक इहोले हिस्मादो न्यायस्यो हिस्मा जांदा
 सकारणः। इह नुछे नमे एष पाइसा अपाहि समुन्पुछे ।
 देवको स्यामोमिभारतं र हिन्दुपालानां कमजो एव नतिमे
 नमि हिमैकोमिभारतं सकारणिक समान लिव्दा शेरको
 इह नुछे । मयसको मया दुराज्जान् हिमैकोमिभारतको सदाय
 र महज्जो लिव सौक्यः । देवतासं समुद्धिके जादामा लान्
 भारत र मीनस्यो मयसको किवल्लु एव । इदं शेरको
 पासोमहिदं शेर हिस्मा द्वाजे नैवलोको नुत्तुवले शेरानुत्तुवले
 त्त माय नैव भारत र मीनज्जो नुत्तुवले । देवतासं
 हिमैकोमिभारतको पुन सौक्यः । समुद्धिके पयमा वडाज्ज
 देवतास्यो मिल्ते र उहहोकेको सुमहाल्लो मयसको
 एष आन्तरिक समन्वयाको सैत हर्ग नयत्तुव ननुछे । यमैसा
 देव र जन्ताको सैत ।

महागठनबन्धनप्रति भरोसा

यै पूर्व शक्तिपथ के दो राजनीतिक माहौलमा आएको बन्दगीको प्रसार हो कि शक्ति भनेर कसममा लिएर फारे पनि कायैको आवश्यकता महसुस भएको छ। चार महिनापछि हुन गइरहेको तमिलनाडु विधानमण्डलको चुनावको रणनीति बनाउन जुड्ने पूर्वमुख्यमन्त्री प्रमथ एम कल्याणसिंहले भएका छैन कि उनले काँग्रेसलाई राजीनामा गराउनगोर्ना नहानगोर्ना हुन आनन्दन पनि छैन। सम्यगिनी छ कि २०१४ मा काँग्रेसमा चुनावभन्दा छिड्छाउने छिड्छाउको समयको समयको विरोध। परिणाम, दुवै पार्टी अलगअलग रूपमा चुनावी मैदानमा उत्रिए र राज्यका २९ मध्ये एक सिटि पनि जित्न सकेनन्। ती चुनावमा छिड्छाउको २९ राम्रबरव ३ प्रतिशत मात्र काँग्रेसलाई ४ राम्रबरव २९ प्रतिशत मात्र प्राप्त भयो। जबकि मुख्यमन्त्री जयललिताको नेतृत्वमा रहेको एडमोडोराइडको ४४ राम्रबरव २९ प्रतिशत मात्र प्राप्त ३३ सिटिमा विजय प्राप्त गर्‍यो।

[illegible]

(भारतबाट प्रकाशन हुने 'नई दनियाँ'को सम्पादकीय)

लेख तथा पतिक्रियाका लागि

ईमेल : merobichar@gmail.com

फ्याक्स : ०१७७-१-५०१५९४ पो.ब.नं: २०५०३ काठमाडौं

ग्यालरीमा नेताका चित्रसँगै थरीथरी मन्तव्य

डुब्बु क्षत्री, राजधानी
काठमाडौं, १९ पुस

एउटा अँध्यारो कोठोको बाहिर 'सर्वदलीय बैठक' लेखिएको छ। अँध्यारो सो कक्षभित्र २०१६ साल पछिका सबै प्रधानमन्त्रीको मुहार चित्र राखिएको छ। छिन्निछिन्मा ती चित्रहरू फरकफरक रङ र प्रकाशमा परिणत हुन्छन्। एकपछि अर्को गर्दै सम्बन्धित प्रधानमन्त्रीका थरीथरी सकारात्मक मन्तव्यहरू पारबर्धनका रूपमा प्रविष्ट छन्।

'यन्त्र-४' शीर्षक अन्तर्गत राजधानीको बरमहलस्थित आर्ट काउन्सिलको माथिल्लो तला अर्थात् चित्र ग्यालरीमा कलाकार कविराज लामाले गरेको प्रदर्शनीको दृश्य हो यो। उनले सर्वदलीय बैठक शीर्षकमा एउटा कलाकृति २०१६ साल यताबाट प्रधानमन्त्रीका मुहार चित्र राखेका छन्। त्यस प्रधानमन्त्रीहरू कृष्णपसाद भट्टराई, मनमोहन अधिकारी, गिरिजाप्रसाद कोइराला, गोरबहादुर उद्यम, सुवेन्द्रबहादुर थापा, सोकेन्द्रबहादुर चन्द, माधव नेपाल, मलनाथ खनाल, पुष्पकमल दाहाल 'पुष्प', डा. बाबुराम भट्टराई, सुशील कोइराला हुन्। वर्तमान प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीसम्मको मुहार चित्र राखिएको छ।

त्यहाँ पुग्नेहरूले चित्र हेर्ने

गरे तर देशको अवस्था उल्टै रहयो। मैले कलामाफत तिले प्रधानमन्त्रीका भाषण र मुहाराचित्रलाई संयोजन गरी उनीहरूको भनाइ र देशको अवस्था जनालाई स्मरण गराउन यस्तो कला प्रस्तुत गरेको हुँ।

अर्थ र परिवर्तित रणनीति प्रकाशको संयोजनमा आफूलाई इन्जिनियर रिवराज खड्का, पारस थापा मगर र प्रतीक बुढाथोकीले सघाएको पनि कलाकार लामाले बताए।

पुष्पिच र कलालाई जोड्ने आयोजन 'यन्त्र-४' कला प्रदर्शनीमा अन्य कलाकारका विभिन्न कला पनि देखाइ पाइन्छ। त्यहाँ चित्रकार र इन्जिनियरले कला र यन्त्रलाई जोड्ने विभिन्न कलाशैली प्रस्तुत गरेका छन्। जहाँ सुजन डोवाल, शरण तण्डुकार, भूपेण दुवालले 'वी अ

मनीष वैडलेले फोटोमा फालिएको वस्तुको सुन्दरता तस्विरमाफत देखाएका छन्। यस्तै, महिमा सिंह, अस्मिता अधिकारी र रोशन थापाले

कृत्रिम कलम राखेर भए पनि 'शान्तिप्रेम' निर्माण गरेको दृश्य त्यहाँ देखा पाइन्छ। कलाकार किरण महर्जनले

प्रस्तुत गरेको नेपाली राजनीतिक इतिहासको साइन्स फिक्शन रूप, स्वयं तथ्या, मेघ लिम्बु, निर्जना राजवाडा र इन्जिनियर विजोदर पुतेलीले प्रस्तुत गरेको वेबनराउड चल्ने सागरी पनि त्यहाँ राखिएको छ। अमृत कार्की एवं पुजुलेले पस्किएको 'मिमोसा प्लाण्ट' पनि त्यस्तैकै आकर्षक छ।

कलाकार प्रकाश रिजालले श्रेयाङ पराजुली, आरोग्य रिजाल, अभिनव खन्ना, मिलेर छातालाई प्रयोग गरी 'पुष्प' शीर्षकमा तथ्य पारि प्रदर्शनमा राखेको भिडियो गेम पनि आकर्षक छ। यो प्रदर्शनी २९ पुससम्म चल्नेछ।

चित्रसँग रमाए राजेश हमाल

काठमाडौं रास- ग्यालरीमा विभिन्न विद्यार्थी कलाकारले तयार पारेका ७० ओटा चित्रकला राखिएको थियो। अभिनेता राजेश हमालले एकएक गर्दै ७० ओटा चित्रकला निरन्तरै ती चित्रकलाबारे जिज्ञासा लिए।

राजधानीको नेपाल आर्ट काउन्सिल ग्यालरीमा हामी फेरि उठ्नेछौं शीर्षकअन्तर्गतको चित्रकला उद्घाटन पछि बुधवार अभिनेता हमालले त्यहाँ प्रदर्शनी सबै चित्र हेरेका हुन्। आफूलाई चित्र सँगै मन पर्ने पनि उनले बताए। आफूलाई चित्र कोनै आउँदैन भन्न पनि उनी पछि पर्नेनन्।

अभिनेता हमालले आफ्नो चित्रहरू निजान्ना राख्दै हेर्नेछिन् चित्रकारहरू पनि बस्न परेका थिए। विभिन्न प्माणेष्ट इन्डियन सेन्टरका विद्यार्थीले तयार गरेको विभिन्न शीर्षकका चित्र प्रदर्शनीमा राखिएका छन्। ती सबै चित्रहरू दिन खोजेको सन्देशबारे पनि विद्यार्थीले अभिनेता हमाललाई जानकारी गराए।

१९ पुससम्म चल्ने यो प्रदर्शनीमा दीपक मेहता, दीपाञ्जली राजमहारी, भुफान लिम्बु, विकास श्रेष्ठ, उपकारा डमला, उमा खड्का, सुरेश श्रेष्ठ, बुधराज शर्मा, जवा शर्मा, जेनी घले, जुजुकाजी श्रेष्ठ, लक्ष्मी मगर, आनंद गुरुङ, मन गुरुङ, प्रिमा लामा, प्रमोदकुमार तण्डुकार, खतु थापा, शोभा निवार, सुरेश श्रेष्ठ लगायतले तयार पारेका चित्रहरू राखिएका छन्।

कममा केही क्षण रोकिएर सम्बन्धित प्रधानमन्त्रीका सकारात्मक भनाइ सुन्ने गरेको दृश्य देखा पाइन्छ। हरेक प्रधानमन्त्रीका मुहार चित्रअगाडि दर्शक पुगेपछि ती प्रधानमन्त्रीले बोलेको सकारात्मक आवाज सेंसरका कारण सुन्नुन्छ। त्यहाँ जोडित विभिन्न खम्बा परिवर्तन हुने प्रकाशले ती नेताहरूको चित्रलाई कलमक देखाउँछ।

नेताहरूको भाषणसहित मुहार चित्र प्रदर्शनी गर्नुका कारणबारे कलाकार लामाले राजधानीसँग भने, 'नेपालका २०१६ सालयता सबै प्रधानमन्त्रीले देश बनाउने भाषण

पाइएत अफ थोर ड्राइम' शीर्षकमा समयको परिवर्तनलाई प्रस्तुत गरेका छन्। वादविवादकादिष्ट पीढीसम्मका जुतालाई जम्मा पारेर विनिता युवान्य र शर्मिला श्रेष्ठले 'बाटोको साथी' शीर्षकमा जुता र चप्पलको कला प्रदर्शनी गरेका छन्। तस्विरमाफत जीवा श्रेष्ठले विभिन्न जातीय समूहसँग जुताको महत्त्वलाई दर्शाएका छन्।

यस्तै समयको परिवर्तनलाई भिडियो आर्टमाफत कलाकार महेश्वर खड्काले प्रस्तुत गरेका छन्। पवन जोशीले कलामाफत पुरानो वस्तु र नयाँ कलाविच संयोजन तथा

पत्रकार अरुणि घनलाको साथमा

आर्थिक बहस

प्रत्येक शुक्रवार साँझ ९:३० बजे

नेपाल टेलिभिजनमा

साउदी अरेबियामा रोजगार

ALMADAR ALRAFEIA EST FOR GENERAL CONTRACTING

कामदारको पद

पद	संख्या	संख्या	संख्या	संख्या	संख्या	संख्या	संख्या
1 Labour	25	800	22,400				
2 Truck Driver	10	1900	53,200				

Pratigya Management Services Pvt. Ltd.

G.P.O. Box: 4686, Word No. 9, Gaushala, Battispatali, Kathmandu, Nepal, Tel: 977-1-4499293, 0088-01824351477 (Dhaka)

Fax: +977-1-4492964, Email: pratigya067@yahoo.com

pratigya@gmail.com Web: www.pratigya.com

सशस्त्र प्रहरी बल प्रधान कार्यालयको सूचना

विभिन्न कार्यालय दरबन्दीका निम्न सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीहरू विभिन्न मितिदेखि कार्यालयमा हाजिर हुन नजार्ने कोही कसैलाई कुनै किसिमको जानकारी समेत नगराई हालसम्म कार्यालयमा गैर हाजिर रहेको हुँदा यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ। यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले बाटोको म्याद बाहेक ७ (सात) दिनिभित्र सम्बन्धित कार्यालयमा सम्पर्क गर्न आउनुहोला। अन्यथा तपाईंहरू उपर सशस्त्र प्रहरी नियमावली, २०७२ बमोजिम सेवाबाट हटाउनेतर्फ आवश्यक कारवाही भई जाने व्यहोरा सूचित गरिएको छ।

निम्न

- जिल्ला सुर्खेत, लेखफसा गा.वि.स. वडा नं.-७ वस्ने रत्नु शाहीको नाति, नरबहादुर शाहीको छोरा, सशस्त्र प्रहरी बल दक्षिणकाजी गण खुमलटार, ललितपुर दरबन्दी आई.डि.नम्बर २३७५५ का सशस्त्र प्रहरी नायव निरीक्षक भगवहादुर शाही मिति २०७२/०८/२९ गते हाजिर हुने गरी दिन ४ (चार) क्या.वि. गएकोमा कुनै किसिमको सम्पर्कमा नजार्ने हालसम्म कार्यालयमा गैर हाजिर रहेको।
- जिल्ला मकवानपुर, वसामाडि गा.वि.स. वडा नं.-५ वस्ने मानवहादुर मगरको नाति, अमरवहादुर मगरको छोरा, सशस्त्र प्रहरी बल बोर्डर आउट पोष्ट बाँदरभुला, चितवन दरबन्दी भई सशस्त्र प्रहरी बल सीमा सुरक्षा कार्यालय सर्लाही माताहत सशस्त्र प्रहरी बल जिल्ला सुरक्षा बेस मलंगवामा कार्यरत आई.डि.नम्बर ४४१०० का सशस्त्र प्रहरी जवान कृष्ण सारुमगर मिति २०७२/०८/२३ गते कोही कसैलाई कुनै किसिमको जानकारी नगराई आफूखुशी लाइन व्यारेक छोडी गएकोमा कुनै किसिमको सम्पर्कमा नजार्ने हालसम्म कार्यालयमा गैर हाजिर रहेको।
- जिल्ला कंचनपुर, त्रिभुवनवर्षित-७ वस्ने भिमवहादुर गुरुङको नाति, धनवहादुर गुरुङको छोरा, सशस्त्र प्रहरी बल कंकालिनीमाई गण टंकीसिनवारी, मोरङ दरबन्दी आई.डि.नम्बर २५९२० का सशस्त्र प्रहरी सहायक हवन्दार सुवेन्द्रबहादुर गुरुङ मिति २०७२/०८/१० गते हाजिर हुने गरी दिन १ (एक) क्या.वि. गएकोमा कुनै किसिमको सम्पर्कमा नजार्ने हालसम्म कार्यालयमा गैर हाजिर रहेको।

CityMAX For Booking : 01 2297957

Show Time

Dilwale
8:30 AM, 3:30 PM

Bajirao Mastani
12:30, 6:30 PM

For updated show please type 'CITYMAX' and send it to '4546'

MALAYSIA मा रोजगार

कामदारको पद

पद	संख्या	संख्या	संख्या	संख्या	संख्या	संख्या	संख्या
1 Plantation Workers	305	0	975	24,375			

The River Overseas Pvt. Ltd.

Battispatali, Gaushala, Kathmandu, Nepal

Tel: +977-1-4462431, 4462432, Fax: +977-1-4462430

Email: theriver@wink.com.np, theriveroverseas@yahoo.com

Web: www.theriveroverseas.com.np

news24

VACANCY ANNOUNCEMENT
(VA No.: NBC/2015-N-015)

News 24 Nepal: a complete 24 hours high technology based Premium News Channel of Nepal is seeking some highly innovative, distinctive, and qualified candidates for our professional team-building.

Working with us, will be a perfect platform for you to enrich your career in television. The posts we seek are:

Post Title: English News Editors Required No: Few

Essential Requirements:

1. Must be atleast a Graduate in any stream but preferable in journalism.
2. Must possess adequate computer knowledge and excellent news editing skill.
3. Must have enough visual concepts.
4. Must possess high level of teamwork and leadership capability.

Essential Competencies:

1. 2-3 years of relevant work experience. Experienced ones from television channels are highly encouraged to apply.

Post Title: Translators Required No: Few

Essential Requirements:

1. Must be a Graduate in any stream with English as a major.
2. Must be able to translate any matters independently.
3. Must possess broad news sense.

Essential Competencies:

1. 1-2 years of relevant work experience. However, fresh candidates with strong zest and passion for media meeting above criteria are also encouraged to apply.

Post Title: Nepali & English News Anchors Required No: Five (Male/Female)

Essential Requirements:

1. Must be a graduate in any stream with good news sense.
2. Analytical, presentable, smart & good looking with perfect body posture.
3. Must be confident with fluent pronunciation skill both Nepali as well as English.
4. Having excellent reporting & presentation skill.
5. Must be ready for reporting as well.

Essential Competencies:

1. Fresh candidates with strong passion for media are highly encouraged to apply. However, experienced ones from Broadcasting Media will be prioritized.

Post Title: Senior Reporters Required No: Three

Essential Requirements:

1. Must be Bachelors in mass communication or equivalent.
2. Must possess strong journalism background and bold news enthusiasts.
3. Audio Visual Training will be an added advantage.

Essential Competencies:

1. Atleast a year's relevant work experience.

Post Title: Reporters Required No: Five

Essential Requirements:

1. Must be ongoing Bachelors level in any stream with strong passion for media.
2. Audio Visual Training will be an added advantage.

Essential Competencies:

1. Fresh graduates are highly encouraged to apply.

Post Title: Motion Graphic Designers Required No: Few

Essential Requirements:

1. Must be atleast plus two level completed.
2. Must have adequate knowledge of 3D-Max, Aftereffect, Photoshop and 3D-Maya from reputed institute.
3. Must be creative possessing artistic blend of mind.

Essential Competencies:

1. 1-2 years of relevant work experience will be prioritized but fresh candidates having strong zest and passion for broadcasting media are highly encouraged to apply.

Post Title: MCR Engineers Required No: Five

Essential Requirements:

1. Must be an Electrical, Electronic & Communication or Computer Engineer.
2. Must have proficient IT and Audio Visual knowledge.

Essential Competencies:

1. Candidates possessing high level understanding of broadcasting norms will be an added advantage.

Post Title: MCR Technicians Required No: Five

Essential Requirements:

1. Must be atleast plus two level completed.
2. Must have proficient IT and Audio Visual knowledge.

Essential Competencies:

1. Fresh candidates with passion to work in broadcasting media are encouraged to apply.

All Interested candidates meeting above criteria are requested to send their applications along with an updated CV, recent PP sized color photograph, copy of citizenship certificate and all attested copies of credentials no later than January 14, 2016 to:

NBC

NEPAL BROADCASTING CHANNEL Pvt. Ltd.

Panipokhari, Maharajgunj, Kathmandu, Nepal.

Tel: 977 1 4002666 Fax: 977 1 4002655

E-mail: hr@news24nepal.tv

३ लाख ८० हजार
लिटर इन्धन बाँडिने

COMING

बार्सिलोनाको सानदार जित

मेसीले पार गरे ५००औं खेलको कोसेढुंगा

भ्याडिड एन्जेनी- बार्सिलोनाबाट व्यावसायिक फुटबल खेलिरहेका अर्जेन्टिनी स्टार लियोनेल मेसीले ५००औं खेलको कोसेढुंगा पार गरेका छन्। जसमा उनले ४ सय २५औं गोल सम्भव बनाए। आफ्नो ५०० औं खेलमा पनि उनले गोल गरेपछि बार्सिलोना

रियल वाटिस्टालाई ४-० ले पराजित गर्न सफल रह्यो। २०१५ को अन्तिम खेलका रूपमा रहेको वाटिस्टालाई ४-० ले पराजित गर्दा बार्सिलोना २०१५ मा सर्वाधिक सफल क्लबका रूपमा रहने गर्दछ।

उसका लागि मंगलवार बुधवार राति भएको खेलमा मेसी र स्वरजले बार्सिलोनाका लागि गोल गरेका थिए।

रियल वाटिस्टाका गोलरक्षकले २९औं मिनेटमा मेसीलाई फल गरेपछि बार्सिलोनाले पेनाल्टी पाएको थियो। तर, तेस्रोको प्रहार बारमा लागेर फर्कियो र वाटिस्टा हाइकोले आत्मघाती गोल गरे।

३३औं मिनेटमा मेसीले गोल गर्दै टिमको अग्रता दोब्बर बनाए। ४०औं खेल खेलिरहेका मेसीको यो ४ सय २५औं गोलसम्भव रह्यो। दोस्रो हाफको सुरुमै स्वरजले गोल गर्दै टिमलाई ३-० को अवस्थामा पुऱ्याए। पुन स्वरजले नै ८३औं मिनेटमा व्यक्तिगत दोस्रो गोल गर्दै बार्सिलोनालाई ४-० को सहज जितको अवस्थामा पुऱ्याएका थिए। यससँगै बार्सिलोनाले सन् २०१५ मा १ सय ८० गोलको स्कोरिङ रिकार्डसम्भव बनाएको छ।

अर्को खेलमा एलबेर्टो स्क्रिबिडले रायो वास्कोलासलाई २-० ले हरायो। त्यस्तै, रियल म्याड्रिडले सोबिदाइलाई ३-१ ले हराउन सफल भयो। जितपछि बार्सिलोना १५ खेलबाट ३८ अंकसहित शीर्ष स्थानमा छ भने एलबेर्टो स्क्रिबिड १७ खेलबाट ३८ अंकका साथ दोस्रो र रियल म्याड्रिड ३६ अंकका साथ तेस्रो स्थानमा छन्।

तेस्रो एकदिवसीयमा श्रीलंका विजयी

नेलसन एन्जेनी- लगातार २ खेलमा पराजित भएपछि निपाचिक मानिएको तेस्रो एकदिवसीय खेलमा श्रीलंका विजयी भएको छ। ५० गोलको खेलमा श्रीलंका विजयी

ले अघि रहेको छ। उसले लगातार २ पहिलो र दोस्रो एकदिवसीय खेल जित्दै उपधाविजक रहन सफल भएको थियो। यद्यपि, विहीबार भएको खेलमा श्रीलंका विजयी

भएपछि सिरिजमा फर्किएको छ। यस जितेर पहिले व्याटिङ गरेका न्युजिल्यान्डले केन विलियमसन (५९) को अग्रतारको मदतमा निर्धारित ५० ओभरमा

२ सय ७६ रन बनायो। उसका लागि टोम लाभमले ४२ रन बनाए। त्यस्तै, गुरिङले ३० रन तथा मिचेल सेन्टर ३८ रनको योगदान दिए। न्युजिल्यान्डका रोस टेलर खाता नबोल्दै पवित्रियन फर्किएका थिए। श्रीलंकाका लागि नुवान प्रदीप, धुसमान्ना चामेरा र जेफ्री भन्डरसीले २/२ विकेट चटकाए।

२ सय ७७ रनको मध्यम स्कोर पछ्याएको श्रीलंकाको ओपनर तिलकरत्ने दिवसान र धनुषका मुनीधरनको पछिल्लो विकेटका लागि ९८ रनको पार्टनरसप तथा दिवसानले नै विरामनसँग तेस्रो विकेटका लागि १ सय ११ रनको पार्टनरसप गरेपछि श्रीलंकाको ४६ ओभर २ बलमै मध्यम भेटायो। उसले २ विकेटको अन्तिम लक्ष्य भेटाउँदै ८ विकेटको जित निकाल्न सफल भयो। यसअघि, भएका दुईवटा एकदिवसीय खेलमा फराकिलो पराजय नेहरूको श्रीलंकाको तेस्रो खेलमा भने सानदार प्रदर्शन गर्‍यो। दोस्रो एकदिवसीय खेलमा श्रीलंका १० विकेटले पराजित भएको थियो।

दिवसानले रोस टेलरबाट रनआउट हुनुअघि ९२ बलमा ९ चौकाको मदतमा ९१ रन बनाएका थिए। उसका लागि लालिखर थिरुमानेले अर्धशतक यही १ सय ३ बलमा ६ चौका र १ छक्का प्रहारको मदतमा ८७ रन बनाए। उनलाई दिनेश पन्डिसले २७ रनमा अर्धशतक यही थिरुमानेलाई साथ दिए।

माल्दिभ्सलाई हराउँदै भारत फाइनलमा

केरना/एन्जेनी- भारतमा जारी साफ च्याम्पियनसिपअन्तर्गत बुधवार भएको पहिलो सेमिफाइनल खेलमा आर्वाजक भारत माल्दिभ्सलाई ३-२ गोल अन्तरले पराजित गर्दै फाइनल प्रवेश गर्न सफल भएको छ।

विजयनगरमा भएको पहिलो सेमिफाइनल फिडलमा भारतले माल्दिभ्सलाई ३-२ गोल अन्तरले पराजित गर्दै फाइनल प्रवेश गर्न सफल भएको छ।

उसले होनी चरनको कसलाई सन्तुषाग गर्दै टिमलाई पहिलो गोल दियो। भारतलाई सुरुवातमा २ गोलको अग्रता कायम गराउने कप्तान भारतलाई केन लालेपुलाले ३३औं मिनेटमा २-० को अवस्थामा पुऱ्याए। यद्यपि, पहिलो हाफको

अन्तिम मिनेटमा माल्दिभ्सले नाइदर अहमदको गोलमार्फत खेललाई २-१ को अवस्थामा ल्याउँदै खेलमा फर्कने सकेन दिए। निकै प्रतियोगितात्मक

अवस्थामा रहेको खेल दोस्रो हाफमा पन रमजानको बन्ने। ६३औं मिनेटमा भारतले तेस्रो गोल सम्भव बनायो। उसका लागि पुनः जेजेले व्यक्तिगत दोस्रो तथा टिमका लागि तेस्रो गोल सम्भव बनाएका थिए। भारतलाई कडा चुनौती दिने कप्तान गोलका केही राधा मीका विजान गर्न सफल बनिरहेको माल्दिभ्सले ७५औं मिनेटमा २-३ अहमदले गोलबाट खेललाई २-३ को अवस्थामा ल्यायो। यद्यपि त्यसपछि भने खेलमा कुनै गोल हुन सकेन र भारत जारी साफ च्याम्पियनसिपको फाइनलमा साथ लय गर्न सफल रह्यो।

समूह चरणमा भारतले नेपाल र श्रीलंकालाई हराउँदै समूह विजेताका रूपमा अघिल्लो चरण प्रवेश गर्न सफल रहेको थियो।

नेपाल, समूह 'ए' मा

काठमाडौं/रास- आगामी २४ मंसिरबाट सुरु हुने भारतमा जारी साफ फुटबलमा नेपाल समूह 'ए' मा परेको छ। बुधवार सुरुवातको साफमा सार्वजनिक गरिएको ड्रा मा नेपाल साफका विजेता मलेसिया, श्रीलंका र बांग्लादेशको यु-२३ समूह रहेका छन्। त्यस्तै, समूह 'बी' मा बहराइन, कोसीयास र माल्दिभ्स रहेका छन्। नेपालले मलेसियाविरुद्ध जनवरी २५ मा पहिलो खेल खेल्नेछ। त्यस्तै, उसले श्रीलंकासँग २८ पुसमा बंगलादेशसँग ३० पुसमा प्रतिस्पर्धा गर्ने कार्यक्रम रहेको छ।

फुटबल क्याम्प हुने

काठमाडौं/रास- स्पेन्टार फर व बर्डीको आयोजनामा आगामी १४ जनवरीदेखि फुटबल क्याम्प हुने भएको छ। क्याम्पमा १३ देखि १५ बर्षसम्मका १ सय प्रशिक्षकको सहभागिता रहने आयोजनाले जनाएको छ। क्याम्प जोरपाटीस्थित इन्टरपोल क्याम्प हुने जनाइएको छ। सहभागिताइँडिबिजक प्रशिक्षक, एपीएफ स्कुलका प्रशिक्षक प्रदीप सहकलागालले पश्रिहारा दिने आयोजकले जनाएको छ।

साधारण सभा सम्पन्न

काठमाडौं/रास- काठमाडौं जिल्ला बुद्धिबाध सघको चौथो साधारण सभाले अमृतपुर थेटको अध्यक्षतामा नृसिंहराज काठमाडौं जिल्ला बुद्धिबाध सघको कार्य समितिको निर्वाचित गरेको छ। केन्द्रीय प्रतिनिधि सघका महासचिव एकलाल श्रेष्ठ र काठमाडौं जिल्ला खेलकुद विकास समितिका अध्यक्ष धृव न्यौपानेको सहकार्यमा सम्पन्न साधारण सभाले उपाध्यक्ष सविन महजरेन र सविन मुनिकार, सचिपमा नारायण श्रेष्ठ र इमरान खानलाई उपाध्यक्षमा चयन गरेको छ।

नेपाल सरकार
संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय
पुरातत्व विभाग
राष्ट्रिय अभिलेखालय

बोलपत्र स्वीकृत गर्ने आशय पत्रको सूचना

सूचना प्रकाशित मिति २०७३/०९/१७

यस राष्ट्रिय अभिलेखालयबाट मिति २०७३/०९/१७ गते राजधानीमा प्रकाशित बोलपत्र आवाजको सूचना अनुसार ०१-MFRC-2072/73 को लागि प्राप्त बोलपत्रहरू मध्ये सार्वजनिक रूपमा प्रकाशित दस्तावेजको बोलपत्र स्वीकृतको लागि मिति २०७३/०९/१९ को निर्णयानुसार छुट्टी गरेपछिने सार्वजनिक खरिद ऐन, २०७३ को दफा २३ (२) र दफा ४७ को प्रयोजनार्थ सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

क्र.सं.	बोलको विवरण	स्वीकृतको लागि छुट्टी भएको बोलपत्रदाताको नाम	क्याल अड (नु.म.कर बाहेक)
१	माइक्रोफिल्म रिल तथा केमिकल	Royal Studio Good Sales	४०,३८,०००/-

माल्थिले मैनुइ 'ए' जलविद्युत आयोजनाको ३३ के.भि. प्रसारण लाइन आयोजनाको प्रारम्भिक वातावरणीय परिक्षण (IEE) प्रतिवेदनमा रायसुफाको लागि जारी गरिएको सार्वजनिक सूचना (प्रकाशित मिति २०७२/०९/१७)

प्रस्तावकको नाम: इनजी इन्जिनियरिङ प्रा. लि. वाषाथली ११, पोन ९२९२, काठमाडौं।

प्रस्तावकको नाम: माल्थिले मैनुइ 'ए' जलविद्युत आयोजनाको ३३ के.भि. प्रसारण लाइन आयोजना।

आयोजना कार्यालयनबाट प्राप्त पर्न सक्ने स्थान: रम्चुवा जिल्लाको गल्छाङ, डाङगाउँ, टुलोगाउँ र नुवाकोट जिल्लाको मनकामना गा.वि.स।

रम्चुवा जिल्लाको गल्छाङ गा.वि.स. भएर बग्ने मैनुइ खोलाका इनजी इन्जिनियरिङ प्रा. लि. द्वारा गल्छाङ गा.वि.स. को सोमबारा निमागाउँ ६ दशमलव ४२ मीटरबाट अर्धमात्रको माल्थिले मैनुइ 'ए' जलविद्युत आयोजनाबाट उत्पन्नित बिजुलीलाई यसै आयोजनाको स्वीकार्यता देखि रम्चुवा जिल्लाको गल्छाङ, डाङगाउँ र टुलोगाउँ हुँदै नुवाकोट जिल्लाको मनकामना गा.वि.स. स्थित माल्थिले मैनुइ ३ डी को सन्तरेनसम्म जोड्ने करिब २५ कि.मि. लामो ३३ के.भि. अर्धमात्रको माल्थिले मैनुइ 'ए' जलविद्युत आयोजनाको ३३ के.भि. प्रसारण लाइन आयोजनाको प्रारम्भिक वातावरणीय परिक्षण (IEE) प्रतिवेदन तयारीको कम्पना रहेको छ।

यस कम्पनीद्वारा निष्कास गरिएका परामर्शदाता संस्थाको अध्ययन टोलीले आयोजनाको प्रारम्भिक वातावरणीय परिक्षण (IEE) प्रतिवेदन तयारीको निम्तिमात्रमा आयोजनाका विज्ञान स्वरुपगत कार्य गरि, विभिन्न श्रेणीका तयारहरू सक्न ल्याउनका कारणहरू सम्पन्न गरि मध्येमा प्रतिवेदन तयारीको अवस्थामा छ। उक्त प्रस्ताव कार्यालयबाट गर्दा वातावरण तथा स्थानीय बासिन्दाको साथै प्रभाव एवं स्थानीय प्रतिक्रियाहरू कुनै रायसुफाबाट भए यो सूचना प्रथम प्रकाशित गरिएको मिति १५ दिन भित्र निम्न देखाइएका आधारले गरि लिखित रूपमा उपलब्ध गराई दिनु हुनेको लागि वातावरण संरक्षण नियमावली २०७४ को नियम ७ (२) बमोजिम यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ। रायसुफाको प्रतिनिधि सम्बन्धित मन्त्रालयमा पनि पठाउन सकिनेछ।

राय सुफा पठाउने ठेगाना

प्रस्तावक	परामर्शदाता संस्था
इनजी इन्जिनियरिङ प्रा. लि. पो.ब.नं. ९२९२, वाषाथली, काठमाडौं। फोन: ०१ ४९०९२२४ फ्याक्स: ०१ ४९०९२२४ इमेल: energyeng@wlink.com.np	इन्फ्राग्रोन्टेल एनर्जीस एच. प्रा. लि. (eRG Nepal) पो.ब.नं. १९८० बागबजार, काठमाडौं। इमेल: ergnepal@gmail.com

नेपाल स्वास्थ्य सेवा सहकारी संस्थाद्वारा प्रस्तावित मनमोहन अधिकारी स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान प्रेस विज्ञप्ति

मनमोहन अधिकारी स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान स्थापनाको विधेयक २०७३ संसदमा पेश भई प्रस्ताव स्वीकृत भई सके पछि विभिन्न दैनिक पत्र पत्रिकाहरू एवम् अनलाईन खबरहरूबाट विभिन्न खालका टिकाटिप्पणीहरू जस्तै नीजि क्षेत्रले सम्भालन गरेको, नाफा कमाउने उद्देश्यले व्यापार गर्नेको लागि खोलिएको, सम्बन्धनको नीति चोर बाटो अपनाएको, राज्यको नीति विपरित खोलिएको, नेकपा (एमाले) का कार्यकर्ताहरूले खोलेको, नितान्त केही व्यक्तिको स्वार्थको लागि खोलिएको, मेडिकल शिक्षाको गुणस्तर विपरित सम्भालन गर्ने खोलिएको, भौतिक एवम् शैक्षिक पूर्वाधार पुरा नगरी नै सम्बन्धनको लागि राजनीतिक दबाव जुनगन गरेको टिका टिप्पणी गर्नुका साथै ती लेख रचनाबाट व्यवस्थापिका संसद सदस्यहरूलाई अपमान गर्नुका साथै देशभरका ४५ लाख सहकारी कर्मचारीहरूलाई घोर अपमान हुने गरी सहकारी सिद्धान्तलाई उल्टो उठाउने काम भएकोले सम्पूर्ण देशभरका न्याय प्रेमी महानुभावहरू, स्वास्थ्यकर्मीहरू, नेपाल चिकित्सक संघ, प्राध्यापकहरू, कर्मचारीहरू, सञ्चारकर्मीहरू, पेशागत संघ सांगठनहरू, नागरिक समाज, विद्यार्थी सांगठनहरू र सहकारी कर्मचारीहरूलाई धम पर्न गएकोले यस्ता कथित कुरामा विश्वास नगरी यथायं कुरामा स्पष्ट हुन हार्दिक अनुरोध गर्दै यो प्रेस विज्ञप्ति जारी गरिएको छ।

- कुनै पनि देशमा ऐतिहासिक व्यक्तित्वहरूको नाममा सरकारले नै शहर, विमानस्थल, स्कुल, क्याम्पस, अस्पताल, खेलकुद मैदान आदिको नाम राखेर सम्मान गर्ने चलन छ र नेपालमा स्व. विश्वेश्वर प्रसाद कोइरालाको नाममा केही संस्था सरकारले स्थापना गरेको छ, तर पुष्पाक्षर श्रेष्ठ, शुभ्रणं समशेर, गुणेशमान सिंह, कृष्ण प्रसाद भट्टराई, मनमोहन अधिकारी, निरंजना प्रसाद कोइराला, गजेन्द्र नारायण सिंह, महेन्द्र नारायण निधि लगायत अन्य आश्रयित नेताहरूले नाममा सरकारले खासै केही गरेको छैन। राजनीतिका शिखर पुरुष पूर्व प्रधानमन्त्री स्व. भवनमोहन अधिकारीको योगदानलाई चिरस्थायी बनाउने उद्देश्यले नेपाल स्वास्थ्य सेवा सहकारी संस्था स्थापना गरी मनमोहन अधिकारी स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान स्थापना गर्ने उद्देश्यले संसदमा उक्त विधेयक पेश गरेको विषय सर्वविदितै छ।
- यो संस्था नीजि क्षेत्रले सम्भालन गरेको भनि प्रचार गरिएको कुरा गलत हो। यो संस्था ने.क.पा. (एमाले)का नेता कार्यकर्ता मिलेर खोलिएको संस्था होईन। सबै राजनीतिक विचारधारा भएका र न्यून आय भएकादेखि अधिक आय भएका सम्मका २००० भन्दा बढी व्यक्तित्वहरू मिलेर स्थापना गरिएको संस्था हो। यो संस्था केही व्यक्तिले नीजि स्वार्थको लागि नाफा कमाउने उद्देश्यले व्यापार गर्ने खोलिएको संस्था होईन। प्रति व्यक्ति रु.१,५५,०००/- (अश्रुपि एक लाख एकसय हजार मात्र)। तत्पनी गरी सदस्य बन्न सकिने राज्यको अन्तरिम सचिवालयले मानेको अर्थबन्धको तीन बढ्यामध्य सहकारीको विषयमाथी मान्यता सावितको र सिद्धान्तबाट प्रेरित भै आगामी वर्षभन्दा १०,००० नयाँ सदस्य बनाई दुर्गम स्थान र विभिन्न क्षेत्रमा बस्ने बिपन्न एवम् मध्यम वर्गीक जनतासँग स्वास्थ्य जनाशक्ति जस्तासँगै सम्बन्धित उपदान गर्ने, उद्देश्यले स्थापना भएको संस्थालाई नाफा कमाउन, व्यापार गर्न केही व्यक्तिले खोलेको भनि साक्षरहरू लगाउनु सबैका अनुचित छ।
- यस संस्थाले नेपाल सरकार, शिक्षा मन्त्रालयबाट प्रचलित कानून अनुसार मिति २०४५ सालमा मनसाय पत्र (letter of Intent) प्राप्त गरि अर्को सयानी गरि सम्पूर्ण पूर्वाधार पुरा भै सके पश्चात नेपाल सरकार शिक्षा मन्त्रालयको अनुमति निरीक्षण प्राप्त गरेपछि निर्देशन, नेपाल मेडिकल काउन्सिलको निरीक्षण प्राप्त भए पश्चात र विश्वबन विश्वविद्यालयले निदेशन गरेको विशेषज्ञ टिमको निरीक्षण प्रतिवेदन अनुसार सम्पूर्ण मापदण्ड र पूर्वाधार पुरा भै सकेको यस मनमोहन अधिकारी स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानलाई अनुमान र पूर्वाग्रहको भरमा मापदण्ड दुरा नभएको जस्ता टिप्पणी गर्नु अनुचित कार्य हो। नेपाल सरकारको कानून नियमहरू गरिएको कार्यहरूलाई राजनीतिक दबावले गरिएको भन्नु उचित कार्य होईन। मापदण्ड अनुसारको पूर्वाधार पुरा भएको छैन जस्तो लागेमा नेपाल मेडिकल काउन्सिल, शिक्षा मन्त्रालय, टि.वि. वि. चिकित्सा शाखा अध्ययन संस्थान, पत्रकार, मानवअधिकारकर्मी, नागरिक समाज लगायत सबैको निगरण समूक टोली निर्याम गरी पुनः निरीक्षणका लागि अनुरोध गरिन्छ। यदि पूर्वाधार नपुगेमा मनमोहन अधिकारी जस्तो पवित्र व्यक्तिको नाममा स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान स्थापना गर्ने कार्य यस संस्थाले गर्ने कुरा सबैलाई स्पष्ट पार्न चाहन्छौ।
- मनमोहन अधिकारीको नाममा सरकारले हालसम्म खासै केही नगरेको र सरकारले नै गर्नु पर्ने कार्य जनता मिलेर राज्यको अधिकार भार नपर्ने गरी गर्न खोज्नु त स्वागत योग्य कुरा हो भनि पूर्व प्रधानमन्त्री सुगिल कोइराला र पूर्व शिक्षा मन्त्री विश्वेन्द्रा यादवले नै शुरु गर्नु भएको विषय भएको हो तथ्यले निरन्तरता स्वरुप पछिको सरकारले प्रतिष्ठान स्थापनाको निम्ति कार्य अघिवाढी बढाउनुलाई चोर बाटो अपनाएको भन्नु र नेपाली जनताको सर्वोच्च निकाय सार्वभौम व्यवस्थापिका संसदलाई चोखाट्नु भन्नु घोर आपत्तिजनक कुरा हो।
- हालसम्म नेपालमा खोलिएका करिब २० वटा नितान्त प्राइभेट मेडिकल कलेजहरू स्थापना हुँदा पनि धेरै नकारात्मक टिका टिप्पणीहरू नआउनु, तर आज सहकारीको माध्यमद्वारा जनता मिलेर मनमोहन अधिकारीको योगदानलाई कर गर्दै उद्देश्यले एउटा स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान स्थापना गर्ने खोज्ना किन गरि टिका टिप्पणी भएको छ? किन केही व्यक्तिले मनमोहन नामको छान्ने? अनुसन्धानको विषय हुनु पर्छ कि पर्दैन? नेपालमा सीटको अभावले प्रति बर्ष करिब २००० को संख्यामा विश्वमा विद्यार्थीहरू चिकित्सा विज्ञान अध्ययन गर्न धई बर्षी अर्बौ रुपैयाँ विशेष गरीदेखि अवस्थामा मनमोहन अधिकारीको नाममा स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान स्थापना हुन खोज्ना किन गरि आहत हुनु पर्‍यो?

शिक्षा मन्त्रालयबाट मनसाय पत्र प्राप्त गरि सम्पूर्ण मापदण्ड पुरा गर्ने वैकल्पिक करिब २ अर्ब रुपैयाँ कर्जा दिई सम्पूर्ण मापदण्ड पुरा गरि सकेपछि कुनै व्यक्ति वा संस्थाले धम्की, घुर्की लगाउँदमा अन्तिम स्वीकृति नदिने कुरा कुनै पनि राज्यको कानून, नियम विपरित हुन्छ र उक्त लगायी गर्ने संस्थालाई घोर अन्याय हुन्छ। राज्यले कुनै व्यक्ति वा संस्थालाई अन्याय गर्न मिल्दैन। तसर्थ न्यायोको पक्षमा बकालत गर्ने यस संस्था देशभरका सम्पूर्ण न्याय प्रेमी महानुभावहरू, सार्वभौम व्यवस्थापिका संसदका माननीय सदस्यहरूलाई हार्दिक अनुरोध गर्दछ।

डा.रामकुमार अधिकारी
सचिव

**नेपाल स्वास्थ्य सेवा सहकारी संस्था,
(प्र. मनमोहन अधिकारी स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान)**
का.म.पा. - १५, स्वयम्भू, काठमाडौं
फोन नं. ४०३८८६९, ४०३८८५९८